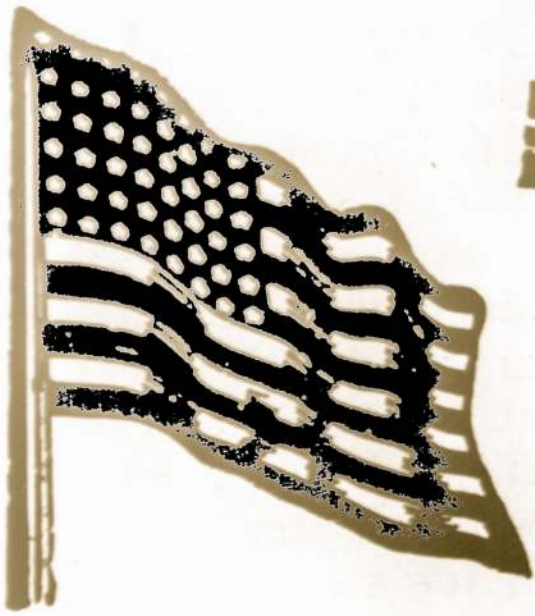

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

840 West 33rd Street,
Chicago, Ill. 60608
Telephone: (312) 927-4789

PRICE 40 CENTS

RUGSĖJIS - SEPTEMBER, 1978

NR. 9

BRUOŽAI

Žiniomis iš okupuotosios Lietuvos, Vilnius, senoji mūsų sostinė, artėja prie pusės milijono gyventojų. Miesto plotas, numatoma, bus padidintas iki 7 mil. kv. metrų. Taip pat yra padidėjęs ir kitų miestų gyventojų skaičius. Nepaisant miestų didėjimo ir statybų, visame krašte jaučiamas labai didelis butų trūkumas. Vietiniai gyventojai užsiregistravę butui gauti, turi laukti eilės net keliasdešimt metų ir jo savo amžiuje sulaukti negali. Dėl labai mažų uždarbių įsigyti taip vadinamų kooperatyvinių butų neįstengia. Naujieji namai beveik išimtinai skiriami rusams kolonistams, nors tos statybos vykdomos iš pavergto mūsų krašto biudžeto. Taip okupantai, girdamiesi tariama pažanga okupuotuose kraštuose kolonizaciją vykdo tu pačių pavergtų kraštų lėšomis.

*** **

JAV prezidentas J. Carter arbitro vaidmenyje ėmėsi nedėkingos iniciatyvos išspręsti arba bent pastūmėti pozityviai Egipto - Izraelio taikos derybas, pakvietęs prezidentą A. Sadat ir ministrą pirmininką M. Begin į slaptą konferenciją griežtai izoliuotoje Camp David, Marylande prezidentinėje rezidencijoje.

Izraelitai neva pritarę prez. Sadato taikos misijai praėjusį rudenį, bet vesdami derybas, tuo pačiu metu kolonizavo arabų žemes, kurių gražinti arabams nenori. Arabai gi šventai gina savo nenuginčijamą teisę į prarastas karo metu žemes.

Slaptoji egiptiečių - izraelitų konferencija sekama su dideliu susidomėjimu.

*** **

Naujojo popiežiaus išrinkimas nustebino visus, kai kardinolų kolegija pirmąją rinkimų dieną trečiu balsavimu į šv. Petro sostą įvedė kardinolą Albino Luciani, Venecijos arkivyskupą - patriarchą. Naujasis popiežius yra kilęs iš darbininkų šeimos, socialisto tėvo sū-

nus. Ir jis pats nesitikėjo tokiems rinkimų rezultatais. Dėkodamas kolegoms kardinolams už jam suteiktą pasitikėjimą ir garbę, juokaudamas popiežius išsireiškė: " ... tegul atleidžia jums gerasis Dievas už tai, ką jūs man padarėte".

*** **

Pačioje Rusijos raudonosios imperijos pašonėje esantis alyva turtingas Iranas jau kuris laikas pergyvena neramumus, kuriuos kelia vadinamoji krašto santvarkos opozicija, siekdamą monarchijos pašalinimo. Valdžia skelbia, jog tie opozicijos keliama neramumai gerai suorganizuota subversine veikla, finansuojama iš užsienio. Daugelyje miestų paskelbtas karo stovis. Irano kariuomenės vadas gen. Gholam Ali Oveissi yra atsakingas už karo stovio priežiūrą. Teherane, taip pat ir šventuosiuose miestuose Mashadu, Quom, Qazvinu, Tabrizu, Ahvazu ir kt. panaudojami stiprūs motorizuoti daliniai. Kai kur jau yra žuvę kelios dešimtys žmonių.

*** **

Kinų komunistų spaudos agentūra "Naujoji Kinija" pavadino Vietnamą "aziatine Kūba", kaltindama Vietnamą, atliekantį tą patį vaidmenį pietų rytų Azijoje, kaip kad Kūba atlieka Afrikoje. Kinų agentūra tvirtina, jog sovietinės agresijos ir ekspansijos centras yra Kremlius, bet tos veiklos prietiltis yra Hanojus. Esą, sovietinė akcija turinti toli siekiančių planų, savo veiklą kreipdama į Tailandą, Malajiją, Indoneziją, Filipinus net Japoniją ir Australiją. Neveltui kinai su japonais sudarė sutartį prieš šią agresiją.

*** **

Indijoje dvi šventosios upės Ganges ir Jamuna dėl potvynių sudaro pavojų dviem, taip pat laikomiems šventaisiais miestams - Banares ir Allahbad. Pirmojo miesto prekybos centras atsідūrė 6-9 pėdų vandens gilumoje. Taip pat gresia pavojus ir kitam miestui, jei neatlaikys prieš potvynius pastatytas 400 metų pylimas.

SEN. EDWARD M. KENNEDY SUSITINKA SU BREŽNEVU

Massachusetts senatorius E. Kennedys visą savaitę lankėsi Sovietų Rusijoje ir su Brežnevu kalbėjosi porą valandų, kad sumažintų Rytų - Vakarų įtempimą. Sen. Kennedy, grįžęs, savo pranešime paskelbė sąrašą 18 šeimų, kurioms netrukus bus leista išvykti iš Sovietų Rusijos. Jų tarpe yra 2 latvių ir 3 lietuvių šeimos.

Tam sąraše yra JONAS CIJŪNĖLIS iš Vilniaus vyksta pas motiną, gyv. Brocktone, Mass.; DAIVA SABINA PUŽAUSKIENĖ iš Vilniaus vyksta pas tetą, gyv. South Bostone, Mass.; ANTONAS STUOKA iš Kauno vyksta pas pusbrolią, gyv. Needham, Mass.

Be to, tam sąraše yra 8 asmenys, kurie vyksta daugiausia iš Maskvos į Izraelį. Senatorius pažymi, kad šie asmenys nebuvo gavę išvažiuoti leidimo per aštuonis ar daugiau metų, nors buvo prašyta pakartotinai net keletą kartų.

PAVERGTŲ TAUTŲ MINĖJIME š.m. liepos 14 - 15 dd. Chicagoje, mayoro R. J. Daley vardo aikšteje stovėjo pastatytas šis didžiulis paveikslas.

Kairėje - raudona, kruvina spalva nudažytas žemėlapis, vaizduojąs 29 komunistų pavergtas tautas, - dešinėje, kiek aukščiau - Kristaus galva su erškėčių vainiku ir per jo veidą nuvarvėję kraujo lašai. Apačioje - ant atskirų lentelių užrašyta tų 29 pavergtų tautų vardai, jų tarpe Lithuania (Lietuva). Paveikslo autorius - latvis T. Zierins. (Nuotrauka A. Pleškio)

Kariuomenė, policija ir savanoriai talkininkai skubiai evakavo gyventojus į saugesnes vietas. Ligi šiol dėl potvynio jau žuvo apie tūkstantis žmonių ir 4000 gyvulių.

*** **

Ryšium su bolševikinės Rusijos invazijos į Čekoslovakiją 10 metų sukaktimi, užsienio spaudoje pasirodė žinios apie tuometinį partijos pirmąjį sekretorių Aleksandrą Dubčeką, kuris mėgino pasukti liberališkesnę kryptimi savo krašto gyvenimą. Kremliaus (tikriau sakant, Chruščėvo) atstatytas iš savo pareigų A. Dubčekas gavo girininko darbą ir rūpinasi miškų atželdinimu. Gyvena jis apie 20 km nuo Slovakijos sostinės Bratislavos, ties Senec upe. Po darbo, laisvalaikiu, jis praleidžia laiką dirbdamas savo darže. A. Dubčekas stropiai saugomas. Neleidžiama su juo pasimatyti net buv-

siems jo artimiausiems bendradarbiams. Mirus prieš kurį laiką A. Dubčeko motinai, saugumo organai paliepė laidotuves praveisti 3 val. ryto. Vadinamo "Praros pavasario" dešimtmečio proga, jo asmeniškai entuziastai siuntė šimtus laiškų, tačiau nei vienas nepasiekė adresato.

INDOKINIJA PRIEŠ AUDRĄ

Tailando žvalgybos žiniomis, Vietnamo kariuomenės vadas gen. Giap yra su koncentravęs savo geriausiu 12 divizijų aplink Kambodijos įlanką Vietnamo teritorijoje, kuri amerikiečių buvo vadinama "papūgos snapu". Karo su amerikiečiais metu snapu naudojosi vietnamiečiai. Ten esančiose vietnamiečių slėptuvėse dabar yra kambodiečiai, kurie kietai ginasi. Tailandijos žvalgyba spėja, kad

(Nukelta į pusl. 2)

EDVARDAS J. ŠUMANAS, *****

yra Amerikos lietuvių rinkiminės kompanijos koordinاتورius remti dr. MICHAEL J. BAKALĮ, demokratų kandidatą į Illinois gubernatorių. Visų etninių grupių koordinatorių yra Bruno Zielinski.

M. J. BAKALIS dabar yra Illinois valstybės comptrollerius. Su šeima gyvena Downers Grove, Ill. Jis gimė Berwyn, Ill., ir yra graikų kilmės. Northwestern Universitete išgijo doktoratą.

Kartu su Bakaliu kandidatuoja lietuvių kilmės RICHARD J. DURBIN leitenanto gubernatoriaus vietai. Jo motina iš Springfieldo yra lietuvaite, kalba lietuviškai. Ji, kartu su sūnum, neseniai lankėsi Chicagoje susipažinti su Marquette Parko lietuviams.

NUOTRAUKOJE: iš kairės deš. - EDVARDAS J. ŠUMANAS IR DR. MICHAEL BAKALIS. (Lietuviai, kurie norėtų padėti dr. M. J. Bakalio ir Richard J. Durbin rinkimuose, prašomi skambinti EDVARDUI ŠUMANUI

TELEFONAIŠ 443 - 4743 arba 599 - 2411.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published Monthly by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.

Second - class postage paid at Chicago, Illinois

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMŲ KAINA:
In The United States per year \$7.00 Suvienytose Valstybėse metams \$7.00
In Foreign Countries per year \$7.00 Užsienyje metams..... \$7.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

SANDAROS REDAKCIJA

Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redaktoriaus pavaduotojai: P. Bružas, E. Boreiša, Ign. Andrašiusas
Skyrių redaktoriai: Janė Bajerčienė, dr. A.J. Gusenas, B. Brazdžionis, Leo Venckus, R. Rudys
Redakcijos nariai: P. Venclova, Juozas Kapačinskas, K. Tautkus
Redakcijos telefonai: (312) 927-4789 arba (312) 543-8198

SANDAROS ADMINISTRACIJA

Administratorė: Edita Rimkienė
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos telefonai: (312) 927-4789 Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį 10 val - 12 val. ir 1 val - 6 val. p.p.
Kitu laiku, esant svarbiam reikalui, galima skambinti (312) 543-8198.

SANDAROS BENDRADARBIAI

Dr. Alg. Budreckis, Alg. Budreckas, Jonas Bernotas, Vladas Bajerčius, Bronius Bajerčius, Aleksandras Chaplikas, Povilas P. Dargis, Alena Devenienė, Pearl Jasis, Ona Jonikienė, Alfonsas Giedraitis, Zigmąs Gura, K. Baltruoknis, J. Krasinskas, Teodora Kuzienė, adv. Charles Kal, Jonas Kutra, M. Mackevičius, Vyta. Mačys, L. Obolėnas, P. Petrušaitis, Juozas Ruokis, Juozas Skėvytis, A. Sukauskas, Vyta. Širvydas, P. Šilas, M. Tamulėnas, P. Turūta, Arijas Vitkauskas, Jurgis Žilinskas, Vikt. Motušis, St. Paulauskas ir kt.
Fotografai: Ciprijonas Genutis, M. Nagys, Juozas Tamaševičius, V. Noreika.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbų, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

PABALTIEČIŲ IŠVYKA

Rugsėjo 3 d. į Prairie View priemiestį, netoli Čikagos, suvažiavo virš 400 pabaltiečių pabendrauti ir pademonstruoti amerikiečiams, jog dirbame kartu vienam tikslui - atstatymui nepriklausomybės Pabaltijo valstybėms.

Dvi estų komandos karštai kovojo orinio rungtynėse, o svečiai gražioje Estų namų aplinkoje vaišinosi lietuviškais valgiais ir gyvė šeimininkę p. J. LAUKAITIENĘ. L. B. Vidurio Vakarų Apygardos pirm. K. Laukaitis tvarkė kasą ir platino naujai išleistus Human Rights lipinukus. Pagrindiniu kalbėtoju buvo kongresmanas PHILIP CRANE - pirmas iš respublikonų pasiskelbęs kandidatu į Amerikos prezidentus. Kalbėtojas yra gerai susipažinęs su Pabaltijo klausimu. Kongresmanas buvo paprašytas, kad savo kelionės po Amerika metų keltų ne tik iššaranskio ar Ginsburgo klausimą, bet kad kartu primintų ir VIKTORĄ PETKŲ. Senatoriaus PERCY pavaduotojas SCOTT COHEN atvyko iš Washingtono ir perdavė senatoriaus sveikinimus.

Illinois State Representative PENNY PULLEN ragino pabaltiečius nenuleisti rankų ir toliau, bet stiprinti savo veiklą.

Illinois valstijos senatorius JOHN J. NIMROD neseniai lankėsi Amerikos gynybos centre, ir savo kalboje gan blankiai atsiliėpė apie šio krašto karinį pajėgumą.

ED GJERSTEN - kandidatas į Cook apskrities išdini nkus yra skandinavų kilmės ir jau eilę metų kaip dirba su lietuviais ir yra dalyvavęs eilę lietuvių rengimų. Prašė pabaltiečių talkos jo rinkiminėje veikloje.

Svečių tarpe taip pat buvo ir kongresmanas ROBERT MC CLORY. (am)

NAUJOSIOS ANGLIJOS ŠAULIŲ IŠVYKA

Joninių proga, šaulių rinktinės valdyba suorganizavo išskylą pas Martišius, Wrinoham, Mass., jų sodyboje. Brocktono šaulių kuopos pirm. pravedė šaudymo pirmenybes. Varžėsi kelios dešimtys šaulių. Pirmoje grupėje pirmą vietą laimėjo dr. Dovydaitis, antrą - inž. J. Stašaitis ir trečią - Janė Bajerčienė.

Antroje grupėje: pirmą vietą - Dovydaitienė, antrą - Vladas Bajerčius, trečią - Juozas Babravičius.

Išvyka praėjo geroje nuotaikoje. *****

SANDAROS 7 kp. susirinkimas Bostone sušauktas rugsėjo 17 d. po atostogų pradendant rudeninę veiklą. V. B.

IŠ PITTSBURGHO PADANGĖS

SANDARIEČIŲ SĄSKRYDIS

Pittsburgėje jau nuo senų laikų gyvuoja SANDAROS kuopos, nors jų kūrėjai-organizatoriai JUOZAS VIRBICKAS, J. KATKUS, PIKŠRIS, F. RADŽIUS ir kiti jau seniai yra išskelavę amžinybėn...

Iš dabartinių Sandaros veikėjų paminėtini Jonas Drašutis, N. Gilūtė-Marmokienė, Albina Mačiulienė, Jurgis ir Elzbieta Žilinskiai, ona Ott, Povilas ir Gertruda Dargiai ir Juliana Andrilionytė-Comly.

Praeitais 1977 metais visų sandariečių, gyvenančių Vakariniėje Penna sąskrydis įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidento ir Sandaros Centro Pirmininko Povilo Dargio sodyboje, Scott Township, Pa.

Be to, šių metų spalio-October 1-mą dieną 5 val. vakare toks pat sąskrydis įvyks Jurgio ir Elzbietos Žilinskų sodyboje, Shady Side, Pittsburgh, Pa.

Visi sandariečiai, gyvenantieji Vakarų Pensylvanijoje, kviečiami dalyvauti.

S a n d a r i e t i s

SLA NARIAI ŽUVAUJA KANADOJE

Mūsų veiklus SLA narys ir 104-tos kuopos pirmininkas Jurgis Žilinskas iš Pittsburgho su kitais Pittsburgho ir Clevelando veikėjais- draugais, liepos mėnesy buvo nvykę į Kanadą žuvauti. Jie priglaudė tiek žuvis, kad ir mus zuvimi apdovanojo...

Žuvavime daugiausiai pasižymėjo SLA 136 kuopos įždininkas IGNAS STANKUS-STANKEVIČIUS ir pittsburghietis SLA 104 kp. pirmininkas JURGIS ŽILINSKAS.

Ž u v i n i n k a s

SERGA JONAS MAŽUKNA

Žymus SLA veikėjas JONAS MAŽUKNA serga. Kurį laiką praleido ligoninėje, o dabar, savo žmonelės priežiūroje būna savo namuose.

Jonas Mažukna yra buvęs SLA Centro vice prezidentu. Jis ir dabar, sulaukęs virš 80 metų amžiaus tebeina SLA 86-tos kp. Finansų Sekretoriaus pareigas. Linkime Jonui Mažuknai kuo-greičiau pasveikti.

RETĖJA LIETUVIŲ EILĖS

Apie 35 mylios nuo Pittsburgho yra nedidelis miestelis - Charleroi, Pa. Čia savo laiką buvo nemaža lietuvių kolonija. Veikė Lietuvių Klubas ir SLA 140 kuopa, tačiau senesniam kartai iškeliauvus amžinybėn, jaunimas mažai bekreipia dėmesį į lietuvių organizacijas ir beveik jose visiškai nedalyvauja. Vienintelė lietuvių organizacija, išlikusi gyva, yra tik SLA 140 kuopa, kuriai vadovauja nenuilstantis lietuvis patrijotas, tos kuopos Finansų Sekretorius ANTANAS KARTANAS, kuris irgi jau yra sulaukęs virš 80 metų amžiaus. Jo brolis KAZYS KARTANAS, irgi SLA narys, sulaukęs 94 metų amžiaus mirė š. m. rugpiūčio 19 d. Jį ir Charleroi lietuvius gražiai paminėjo Povilas P. Dargis per jo vedamą Lietuvių Radio Programą Pittsburghėje.

DAUGĖJA LIETUVIŲ GRAND RAPIDS MICHIGAN

VINCAS IR ELYTĖ IZOKAIČIAI iš Marquette Parko, Chicaguje, su vaikais dvylikmečiu Antanu ir aštuonmečiu Juozuku seniai persikėlė gyventi į Michigano valstybę. Vincas, kaip elektros inžinierius, išdirbęs vienoje Chicagos architektų firmoje apie 20 metų, dabar Grand Rapids pagal savo specialybę surado kitą firmą ir naujoje vietoje patenkintas.

Kartu su Vincu išsikėlė ir jo brolis JONAS IZOKAITIS, mechanikos inžinierius. Jono žmona Nijolė su penkiom dukrelėm tebegyvena Chicaguje, bet netrukus atsikels gyventi į baigiamą statyti namą netoli Holland, Michigan.

Abi Izokaičių šeimos namuose kalba tik lietuviškai. Gyvenant Chicaguje su lithuanistiniu vaikų auklėjimu problemos mažesnės, nes vaikai, lankydami lietuvių parapijines mokyklas kasdien turi ir lietuvių kalbos pamokas. Dabar to netekus, tėvams dar labiau teks saugoti vaikų kalbą ir patiems būti lietuviškos pa-vyzdžiu. Tačiau, jų rūpestis sumažėjo sužinojus, kad Grand Rapids savaitgaliais veikia lituanistinė mokykla su pasišventu-siais lietuvišiais mokytojais.

L. V e n c k u s

??

BALZAS

Šneka P.P., Detroit, Mich.

!!

//////////

Detroito ir jo priemiesčių senųjų lietuvių ateivių karta per savo organizaciją pasiginčijusi mokėjo susijungti ta vienybe, kuri viršijo visus partinius išitikinimus ir asmeninius reikalus. Ir tas jų ir jų organizacijų susijungimas į DETROITO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRĄ mums naujesiems ateiviams ir naujųjų ateivių vaikams turėtų būti lyg švyturys, kuris kaip koks fakelas turėtų nusiųsti kelią į vienybę tarp naujųjų ir senųjų ateivių kartų ir jų sukurtų organizacijų.

Bet teisingai sena liaudies išmintis mums sako, kad kuprotus, tik grabo lenta ištiesina.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, kaip rašo vienas iš jo kūrėjų - FELIKSAS MOTUZAS, yra senesnis ir už Amerikos Lietuvių Tarybą.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, kaip matome, jau seniai veikė ir dabar veikia, kalbėjo ir dabar kalba drąsiai, galima sakyti, visų detroitiečių ir Detroito priemiesčių vardu.

Visi, kurie save laiko šiek tiek apsiškaičiusiais, turėtų žinoti ir neapsiskaičiusiems pasakyti šventą teisybę, kad su Detroito Lietuvių Organizacijų Centro vardu yra susieti visi didieji ir svarbiausieji Detroito Lietuvių ir jų organizacijų darbai. Detroito Lietuvių Organizacijų Centras ateinančioms kartoms liudys senųjų lietuvių ateivių tautinį, politinį ir asmenybinių subrendimą.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, drąsiai galima sakyti, kad yra Detroito ir jo priemiesčių visų organizacijų vainikas - visų organizacijų organizacija.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centrai, savo ilgoje istorijos eigoje, teko išgyventi daug didingų, bet ir daug sunkių valandų, ypač tada, kada aiškūs frontininkai ir užsimaskavę frontininkai - slaupikai, pradėjo viešpatuoti PLB Detroito apylinkės valdyboje.

Paprastas eilinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės minios žmogelis pasitiki Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdybos nariais ir jo organizacijų atstovais, kad jie apsišarvavę tautine, politine, asmenybine branda, drąsa ir ištvėrme, neišsigąs ir nepasimes gavę įvairiausių ultimatumų, bet sugebės (kaip ir seniau buvusios valdybos) apginti Detroito Lietuvių Organizacijų Centro garbę ir nuo šiuometinių iniršusių Detroito Lietuvių Organizacijų Centro groviku.

Paprastas eilinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės minios žmogelis niekaip negali suprasti, kodėl tam tikra dalis naujųjų ateivių turi tiek daug tokių biau-rios neapykantos senųjų ateivių kartai ir jų sukurtoms organizacijoms?

TRYS ŠEIMOS GENERACIJOS APTARNAUJA MŪSŲ KLIENTUS !

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

4030 SOUTH ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE 847-1515

CHICAGO'S OLDEST CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER

Selling Chrysler Products Since 1933

Ne tik pietinėje Afrikoje, Viduriniuose Rytuose, bet ir Indokinijoje tamsūs karo audros debesys nesiduooda išsklaidomi.

K. T.

SVEIKATA BRANGUS TURTAŠ

Rašo Dr. A. J. Gusenas

BLOGI DANTYS SUKELIA LIGAS

Nūdien jau gerai žinoma, kad blogais dantimis žmogus negali atitinkamai kramtyti maisto, o blogai susmulkintas, surytas maistas sugadina vidurius, inkstus, kepenis ir kitus virškinimo organus. Iš to atsiranda chroninis vidurių užkietėjimas su visomis nuo to blogomis pasekomis ir sveikatos suirimais.

Beje, reumatizmas, kuris yra niekas daugiau, kaip sanarių, kaulų, audinių, gleivinių plėvių chroninis uždegimas, kuris dažniausiai pareina nuo blogo vidurių eliminavimo, o viduriai susigadina tik nuo netinkamo maisto sukratymo.

Ergo, nors ir vienas dantis turi pūlinį, ar žmogus turi puliuojančias dantenas (puliatiūvų), tai jisai valgydamas su maistu nuryja milijonus pūlinių gemalų, kurios patenka tiesiai į kraujo apytaką. Iš to prasideda įvairūs uždegimai ir karštinės, o kartais net seka ir mirtis. Mikrobų gniutuly, patekęs kraujo apytakon, be sunkumo gali plaukti didelėm arterijom. Tačiau, kuomet toksai gniu-

culys daėina iki mažųjų gyslelių- kapiliarų, jisai turi ten apsistoti, nes negali per jas išplaukti.

Toksai bakterijų - mikrobų kumštis užkemša kapiliarus, kurie pristato kraują kokiai nors kūno daliai. Tokia kūno dalis, negaunanti sau maisto - kraujo, turi nykti ir mirti.

Jeigu toksai mikrobų - perų gniutu - lys pasiekia smegenis ar širdį ir užkemša kraujagyslę, kraujas negalėdamas praeiti pro jį, sustoja ir sukreka - vienintėlė iš to išeitis, tai staigi mirtis.

Beje, toksai kraujo indų užkimšimas gali pareiti ir nuo kitų priežasčių, bet dažnai to priežastimi būna danties pūlinys.

Užkliuvęs dantis, kuris negali išlysti iš žando, kartais padaro žmogų tikru ligoniu, o kartais iš neapsakomo skausmo, net būna laikina beprotystė. Tokie užkliuvę dantys surandami pagalba Rentgeno spindulių; atvaizdas nuimtas parodo visą žando padėtį.

KODĖL NEKILNOJAMA JI
TURTAŠ REIKIA "PASLEPTI" ?

Adv. Charles P. Kal

Bandysiu tad aiškiai reikštis, kad visi lengvai suprastų. Pvz., Jonas nori vesti našliukę su keturiais vaikais, ir jis turi gerokai turto. Gal jis nueina pas advokatą pasiteirauti dėl savo nuosavybės stovio. Sąžiningas, teisingas advokatas jam pirmiausia turėtų pasakyti: "Tamsos vedybos bus jau antros, ir dar nežinau - ar sėkmingos." Todėl advokatas jam patars tą nuosavybę dar prieš vedybas idėti į "Trust".

Jeigu vedybos būtų nesėkmingos, tada tamsta galėtų namą parduoti be antrų vedybų žmonos parašo ir be jos žinios, - kitaip sakant, būtų laisvas, jeigu tektų su antrąja žmona skirtis. Negana to, jeigu mirtum, tavo antroji žmona ir jos vaikai iš to turto, esancio "Trustee" globoje, - nieko negautų.

Antras pavyzdys: Petras nori pradėti naują biznį, bet nežino, ar jis bus pelningas, ar nuostolingas. Petro advokatas jam turėtų patarti: "Idėk savo nuosavybę į "Trustą." Tik tada Petras galėtų būti ramus. Taigi, jeigu pradėtum biznį, turėdamas savo turto, o vėliau patektum į bankrotą, prarastum visą savo turta, jeigu tas turtas (namai ir pan.) nebūtų "Trustee."

Trečias pavyzdys: Jokūbas sumano tapti dalininku - eiti į "partnership." Jis turi \$50,000, o jo dalininkas-partneris turi \$10,000. Jei biznis būtų nesėkmingas, ir jis visą savo kapitalą greičiausiai prarastų, žinoma, jei būtų labai prasiskolinęs.

Norėdamas savo namą paduoti į "Trustą," gali bankui duoti jį globti. Bankas gali būti jūsų "trustistu." Žinoma, bankui tenka sumokėti daugiau negu \$100 už "trusto" atidarymą, o vėliau reikia mokėti nuo \$20 iki \$40 per metus už globapatarnavimą.

"Trustistas" gali būti ir šiaip atakingas žmogus, nesvarbu, ar vedęs, ar viengungis.

Mes, advokatai, turėtume žmonėms paaiškinti, ką pasirinkti "trustistu": banką ar paskirą asmenį. Dar vienas "Trusto" parankumas: jeigu, sakysime, įvyktų automobilio katastrofa, žmogų sunkiai sužeistų arba užmuštų, nelaimės ištikta šeima iš jūsų per teismą atimtų nuosavybę. Jeigu namas būtų padėtas į "Trustą," tai gal galėtų būti išvengti.

filling will not be high. Chill to firm. Before serving, sprinkle with the reserved rind.

ŠEIMININKEMS" skyrių redaguoja Janė Bajerčienė, 871 East 4th St., So. Boston, Mass, 02127. Receptus prašome siųsti jos adresu.

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Tęsinys 26

Apaštalas Povilas, rašydamas laišką Korintiečiams, sako, kad Kristus ne vienas narys, bet susideda iš daugelio. Šiuose dviejuose apaštalo pareiškimuose pasirodo labai svarbus dalykas apsvaistymui. Jie parodo, kad išrinkdamas ir išlaisvindamas Krikščionis Dievas vykdo tik prisirengimo darbą, liečiant būsimąją Mesijinį tikslą "palaiminti visas tautas".

Tas reiškia, kad Dievas nemėgino padaryti visą žmoniją Krikščionimis, bet iš tautų tarpo išrenka tik mažą būrelį tų, kurie bus suvienyti su Jėzumi, Jo būsimame darbe palaiminime viso pasaulio, gyvųjų ir mirusiųjų.

Ypatingi žmonės "Bet kas gi šandien yra tais Krikščionimis, kuriuos Dievas išrinko karaliauti su Mesiju? Kokioje bažnyčioje mes juos rasime? Gali būti, kad keletas jų randasi įvairiais vardais vadinamose bažnyčiose; bet Dievas yra Teisėjas ir Jis nutars kas jie yra.

Aiškiai kalbant, Krikščionis yra tas, kuris sužinojęs, kad jis buvo nuodėmingas ir atskirtas nuo Dievo, padarė atgailą, ir paskui tikėjimu į išlietąjį Kristaus kraują pilnai pašventė savo laiką, gabumą - viską, ką jis turi Viešpačiui, ir kuris ištikimai stengiasi vykinti savo pasišventimą.

Vardiškų bažnyčių sąnarys visi neturi nieko bendro su tuo dalyku. Žiūrėk: Romiečiams 5:1-3.

Apaštolų Darbų 15 skyriuje randam labai aiškų aprašymą apie dieviškąjį tikslą išrinkti ištikimus Krikščionis šiame amžiuje. Čia jie vadinami žmonės Jo vardu. "Apaštalas aiškina, kad Dievas pirmą sykį pagonis "aplankė" ne padaryti juos visus Krikščionimis, bet tik paimti žmonių Jo vardu" - tikruosius Krikščionis.

Po to apaštalo skelbimo dieviškoji malonė sugrįžo į Izraelį, sugriuvusioji "Dovydo padangtė" likusieji žmonės, "ir visi Pagonys turės progos" ieškoti Viešpaties, bet pirma turi būti pabaigtas darbas paėmimo "žmonių Jo vardu" Kristaus sužieduotine turės susidėti iš visų pilnai pasišventusių Krikščionių.

Dabar, kuomet mes jau matome, kad Dievas nėra nutaręs, kad visas pasaulis turi pasidaryti Krikščionimis, tasai žinojimas padeda mums suprasti daug Biblijos vietų, kurios iki šiol buvo labai sunkiai suprantamos. Pavyzdžiui, Apaščiško 5:10 yra pasakyta.

Kurie domitės Tiesa, mes prisijusim jums Veltui Knygą "Dievo Amžių Planas" 374 - puslapių. Kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 550 Sycamore Rd. La Salle, Ill. 61301

(Apm. pr)

ŠEIMININKĖMS

TUNA COTTAGE SALAD

- 1 can (7 oz.) (tuna drained and flaked)
- 1/4 can chopped celery
- 1 tablespoon minced onion
- 2 tablespoons chopped pimiento
- 1 cup cottage cheese
- 1/4 cup mayonaise
- 2 teaspoons lemon juice
- 1/4 teaspoon salt
- Dash pepper
- 4 medium tomatoes or red, or green peppers

Combine all ingredients except tomatoes or peppers. Turn tomatoes stem end down. Cut down but not quite through to make 5 or 6 wedges. Fill the centers with 1/2 cup tuna mixture; chill thoroughly. If using peppers, cut off tops and remove seeds.

MEATLOAF

- 1 1/2 lbs. ground beef
- 1 egg
- 1/2 cup chopped onions
- 3/4 cup seasoned bread crumbs
- 1 - 16 oz. spaghetti sauce
- 1 teaspoon salt
- dash of pepper

Combine all ingredients, using only 1 cup spaghetti sauce. Mix well and shape into one large loaf. Put into baking dish and pour remaining sauce, mixed with 1/2 cup water over it. Bake at 350 degrees for 1 to 1 1/2 hours.

LIME PIE

- 1 large thick -skinned lime
- 1 envelope unflavored gelatin
- 1/2 cup boiling water
- 1 pint cream style cottage cheese
- 1 cup sugar
- 9 inch vanilla wafer crust

Grate all the rind (green part only) from the lime; cover and reserve the rind. Cut a thin slice from each end of the lime and discard. Make 4 equidistant lengthwise cuts through the thick white membrane but not through the pulp of the lime, loosen peel at the end of each section and pull off; discard membrane. Quarter the lime and puree in an electric blender; turn off blender. Sprinkle the gelatin over the puree in the blender and let the boiling water; whirl until gelatin dissolves. Whirl in the cheese and sugar until smooth. Chill until partly thickened. Turn into the crust;

Savininkas JUOZAS ANKUS

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Chicago, Illinois

Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET

Chicago, Illinois

Tel. 737-6784

PASKAITOS IR TYRINEJIMAI ŠVENTO RAŠTO

atsibūna kiekvieną šekmatienį, svetainėje Y. M. C. A., 6235 So. Homan Ave., prie 63rd Sr., nuo 10-12 v. r. Kviečiame visus, Tiesos ieškančius.

Įėjimas nemokamas, kolektų nėra.

Švento Rašto Tyrinėtojai

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS - GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas - YArds 7-1741-2

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktorai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

Laidotuvių Direktorai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELJONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAIayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-8872

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Paloe Hills, ILL. 974-4610

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

5319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse

● JAV LB ŠVIETIMO PIRM. BR. JUODELIS rugp. 29 d. Lietuvių Fondo būstinėje sušaukė spaudos ir radijo atstovų konferenciją. Diskutuota liuanistinių mokyklų problema, LB mėnuo ir Spaudos vėjais reikalai. Lietuviškos organizacijos padeda jaunimo tarpe lietuvių išlaikyti. Tėvai turi irgi skatinti vaikus lankyti mokyklą, kalbėti lietuviškai namuose ir kvoti prieš nenorą mokytis. Studentus raginti studijuoti liuanistiką. Skatinti skaityti ir remti spaudą. Mažiesiems nupirkti knygų, užsakyti spaudos. Vežti jaunimą į okup. Lietuvą, žinoma, tik ne į liuanistikos kursą, bet su giminėmis pabendrauti. Visoms LB Lit. mokykloms LB skiria 40 tūkst., o visų mokyklų balansas viršija 162 tūkstančius. Didžiausią lėšų dalį sudeda tėvai ir gaunama iš parengimų. JAV yra 29 liuanistines mokyklas.

● PAGERBTAS ILLINOIS SEN. F. SAVICKAS didžiuliu priėmimu rugp. 22 d. Condesa Del Mar salėje. Sen. F. Savickas pristatė daugelį valdžios žmonių; mērą Bilandic su ponia, Cook apskrities policijos virš. Elrod, Cook apskr. prez. Dunn, atstovą Madigan, Betty, Terez ir daugelį kitų. Jie prašė paramos ateinančiuose rinkimuose. Frank Savickas yra ir 15 Apylinkės - Wardo komiteto pirmininkas. Lietuviai ir toliau jį remia. Priėmimo dalyvavo daug lietuvių, kuriuos sen. Savickas ir ald. Jaksy nuosirdžiai asmeniškai pasveikino.

● LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ šventė bus Chicagoje 1980 m. Jai jau pradė-

dama ruoštis. LB Švietimo Tarybai prašant ir Liet. Taut. Šokių Institutui padedant, š. m. lapkr. 23-26 dienomis įvyks Jaunimo Centre Taut. Šokių mokytojų seminaras.

● ANGLIJOS LIETUVIŲ FILMO-RADIJO ratelis, įsikūręs Manchesteryje atlieka gerą darbą registruodamas žymesnius įvykius. "Lietuvos Aidų" radijo programa jau gavo montazą, kuris perduotas Chicago ir apylinkės lietuviams pasiklausti. Buvusių Anglijos lietuvių Chicagoje ir apylinkėse gyvena keletas šimtų. Jie turi savo klubą, kuris daug padeda Anglijos lietuviams. Šiuo metu pirmininku yra A. Lakas. Tam tikslui ruošiami parengimai.

● CHICAGOJE ŽURNALISTŲ TARPE kalbama, kad Los Angeles iširo L. Ž. Centro Valdyba. Greičiausiai turės revizijos komisija skelbti naujus centro valdybos rinkimus. Chicago skyrius neparodo jokios veiklos. Labai gaila, kad mažėja jėgos. Būtinai reikia įtraukti jaunimą į žurnalistinį darbą, skirti jiems ne tik parengimus, bet padėti mokslų baigti, įtraukti į visuomeninį darbą, kad jie galėtų pasireikšti savo sugebėjimais.

● ŠIAIS METAIS aplankę okup. Lietuvą pasakoja liūdnuos faktus: baimė, nedakteliai ir priespūda. Rublių žmonės turi, bet nieko beveik nėra už juos ką pirkti. Nuvažiavus į Vilnių, daugelį seka KGB ir neleidžia išvykti į giminių gyvenvietes.

Į čia atvažiuoja nemaža lietuvių savo giminių aplankyti, jų tarpe neva buvo atvykę Kodis ir Girijotas su ponia į Chicago. Nežinoma grupė surengė jų koncertą buv. Pakšto salėje. Padainavo daug jau girdėtų dainų iš plokštelių.

● MARQUETTE PARKO 63 gatvė bus pagražinta. Miesto ir apylinkės valdžios

atstovams pritarus, darbas jau pradėtas. Tik girdėti, kad namų gražinimo federacija nori, kad būtų padidinti namų mokesčiai, ryšium su papildomom išlaidom.

Čia tai jau negerai - federacija yra biznis. Tegul įsigijusį turtą valdo ir nuomas ima, bet namų savininkai neduos nei cento. Ir taip Cook county yra aukštesni mokesčiai! Balys Brazdžionis

DIDELĖ ETNIKŲ KONFERENCIJA ČIKAGOJE

1978 m. rugsėjo 6 ir 7 dienomis Illinois universitete Circle Campus Čikagoje įvyko reikšminga pirmoji tokio masto konferencija šioj valstijoje. Tai buvo vadinamoji Senior Ethnic Conference surengta Illinois vicegubernatoriaus Dave O'Neal įstaigos ir Illinois departamentu, besirūpinančio senėjančių žmonių reikalais (The Illinois Department on Aging), kuriam vadovauja David B. Monson. Žinoma, prieš šios konferencijos surengimo daug prisidėjo ir patys etnikai, įvairių tautybių veikėjai, ypač gi tie, kurie domisi ir rūpinasi senesnio amžiaus sulaukusiu savo tautiečių socialiniais reikalais.

Šia proga tenka su pasitenkinimu konstatuoti, kad, pagaliau, ir mūsų Jungt. Valstybėse atsiranda vis daugiau politikų ir valstybininkų, kurie pradeda labiau domėtis paskirų tautybių žmonėmis, vadinamaisiais etnikais. Norima sužinoti, kaip jiems sekasi gyventi šiame krašte, su kokiais sunkumais daugelis jų, nemokedami geriau anglų kalbos, čia susiduria, ko jie pageidauja ir kuo būtų galima jiems padėti. Gal šiuo reikalu amerikiečiai kiek veikia ir gretimos Kanados pavyzdys, kur susidomėjimas ir susirūpinimas etninėmis grupėmis jau yra toli pažengęs į priekį. Gal čia taip pat turėjo įtakos ir JAV negrų rasinis sąjūdis. Gal būt akylesni amerikiečių politikai ir kultūrininkai pastebėjo, kokią reikšmę ir įtaką etnikai turi JAV gyvenime. Todėl išmintingiau atsisakyti to "tirpdančio puodo" politikos, kuri tęsėsi ilgus dešimtmečius, ir leisti paskiroms tautybėms bujoti, ugdyti savo originalių tautybių kultūrų žiedus.

O tų etnikų tiek pačioj Illinois valstijoje, tiek ir Čikagoje, yra tikrai nemažas skaičius. Vien tik per pastaruosius 30 metų iš įvairių pasaulio kraštų, pasinaudami visokiomis progomis, į Illinois tikriausiai yra atvykę daugiau negu 100.000 naujų ateivių. Visi matom, kad šių laikų modernus gyvenimas aukštos civilizacijos kraštuose yra gerokai komplikotas, ypač gi socialinis to gyvenimo sektorius. Jį reguliuoja daugybė visokių įstatymų ir taisyklių, su kuriomis artimiausio susipažinti silpniau anglų kalbą mokantiems yra nelengvas dalykas. Tai ir buvo vienas iš svarbiausių šios konferencijos tikslų - jiems tuo reikalu padėti. Visą konferencijos programą buvo suskirstyta į 20 skyrių, nagrinėjančių paskirus klausimus. Kas tik turėjo kokių nors neišaiškintų klausimų, tos konferencijos semi-

NAUJIENOS

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ BANKETĄ, "Naujienų" 64 metų sukakčiai paminėti SEKMADIENI, š. m. spalio 29 dieną MARTINIQUE RESTORANE 2500 W. 94th St. Evergreen Pk, Ill. Pradžia 5 val. p.p. Vakarienė su šampanu asmeniui \$15.00 Vietas rezervuoti iš anksto NAUJIENOSE 1739 So. Halsted st., Chicago, Ill. arba telefonu HA 1 - 6100.

PAMINKLAI PROF. KAIRIUI IR K. BIELINIUI

Dr. Jonas Valaitis prof. S. Kairio ir K. Bielinio paminklų komitetų vardu kviečia lietuvišką visuomenę savo auka prisidėti prie paminklų pastatymo. Aukas siųskite vajas komiteto pirm. JUOZUI SKORUBSKUI, 1634 S. 50th Ave., Cicero, IL. 60650. Čekius rašykite: Prof. S. Kairys and K. Bielinis Memorial Committee.

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

Veikia:
Pirmadieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro.
Antradieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro
Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vakaro.
Visos laidos iš WOPA stoties 1490 AM banga.

Adresas; 2646 West 71-st St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

Chicago Ballo apskrities ir skyrių valdybos nariai Ballo įstaigoje rugpjūčio 20. I-oje eilėje sėdi: K. Januška, J. Mackevičius, p. Balčiūnienė iš Wisconsin, E. Markūnienė, dr. Živilė Modestienė, Gr. Giedraitytė, K. Cepaitis, pirm. V. Šimkus; II-oje eilėje: A. Suopienė, Ir. Sekmokienė, St. Didžiulienė, J. Sasnauskienė, K. Repšienė, Iz. Straukas, stovi iš k. K. Bružas, K. Repšys, Pr. Zailskas, K. Balčiūnas, Vyt. Kregždys, Reg. Simokaitienė, inž. Alg. Didžiulis, F. Sereičikas, A. Gauronskis, neatpažintas svečias, M. Simokaitis, J. Blažys, J. Balčiūnas, dr. V. Balčiūnas, P. Burneikis, Jul. Paulėnas, A. Kareiva, K. Povilaitis, A. Kleiza. Trūksta dr. Br. Motušienės ir J. Jasaičio. Nuotr. V. Noreikos

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMA

ALDONA DAUKUS IR DUKRA SOFIJA

VISOS SOPHIE BARCUS RADIJO PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 - 3:30 val. po piet.
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEMlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE ● INCOME TAX ● NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street

CHICAGO, Illinois 60629

Office — 436-7878
Res. 476-5633VLADAS SIMAITIS, J. D.
Registered Broker

naruose galėjo gerai išsiaiškinti ir savo gimtąją kalbą, nes buvo nemaža tinkamų vertėjų.

Malonu čia pabrėžti, kad lietuviai ypač gausiai ir aktyviai šioje konferencijoje dalyvavo. Jau per patį pirmąjį bendrą visų konferencijos dalyvių posėdį didelį universiteto salę buvo net 7 lietuvių kalbėtojai, kai kitų tautybių kalbėtojų tebuvo tik po vieną kitą.

AUGA INDĖLIAI IR PASITIKĖJIMAS

MIDLAND taupymo ir skolinimo b-vė, vadovaujama prityrusio finansininko adv. Frank Zogo ir lietuvių direktorių, padeda Marquette Parko gyventojams. Prieš porą metų atidarytas Midland taup. ir skol. b-vės skyrius didžiausioj, gražiausioj ir turtingiausioj Marquette Parko lietuvių kolonijoje atnešė pasitikėjimą gyventojų tarpe ir sustabdė žmonių kėlimąsi.

Indėliai jau prašoko 7 milijonus dolerių.

MIDLAND taup. ir skol. b-vė duoda palankiomis sąlygomis nekilnojamo turto paskolas ir prisideda prie nuosavybių vertės padidėjimo. Šiandien Marquette Parko apylinkėje, namų kainos yra aukštos, prekyba gyva ir pelninga.

MIDLAND taup. ir skol. b-vės indėliai jau prašoko 44 milijonus dolerių. Už indėlius mokami, valdžios leidžiami, aukščiausi procentai.

Visos indėlių sąskaitos apdraustos federalinės valdžios agentūroje iki 40,000 dolerių.

MIDLAND taup. ir skol. b-vė dėkoja visiems taupytojams už parodytą pasitikėjimą ir paramą. Bendrovės vadovybė prašo ir toliau savo santapus laikyti Midland Savings and Loan Association. Bendromis pastangomis nugalėsime visus sunkumus ir pasieksime gerovę.

MIDLAND taupymo ir skolinimo b-vės centras yra 8929 So. Harlem Ave., Bridgeview, Ill. 60455; skyriai - 4040 Archer Ave., Brighton Parke ir 2657 West 69-th St., Marquette Parke. (aj)

POBŪVIS PAGERBIMUI MARYTĖS KRAUCHŪNIENĖS ĮVYKS SPALIO 1

Vienas iš pirmaujančių pobūvių ši ruđenį yra ruošiamas Balzeco Lietuvių Kultūros Muziejaus Moterų Gildos. Visą ruošą koordinuoja p. Aldona Olienė. Pobūvis įvyks sekmadienį, spalio mėn. 1 d. puošniame Beverly Country Klube. Šia proga bus pagerbta viena iš Gildos kūrėjų ir pirma jos pirmininkė p. Marytė Krauchūnienė. Marytė savo budria akimi pramatė Gildos reikalingumą ir sumaniai įstatė į veiklos gaires talkinin - kaupti Muziejuje ir plačiai reprezentuojant lietuvių amerikiečių tarpe.

Pobūvio metu programą atliks p-lė Aušra Baronaitytė ir p-lė Mary Frances Kasprzyk, kurios praieityje yra gavusios paramą iš Gildos savo studijoms tęsti.

Kviečiame visus Sandaros skaitytojus ir jų draugus rezervuoti stalus šiam pobūviui pas p. Venckuvieneį tel. 246 - 6511 arba pas p. Kaulakienę tel. CA 5 - 3016. Iki pasimatymo pobūvyje!

LJD

SEJA

TAUTINĖS, DEMOKRATINĖS MINTIES ŽURNALAS

Prenumerata: 4 dol. metams.
NAUJAS redakcijos ir administracijos ADRESAS:
3346 West 65th Place,
Chicago, Illinois, 60629

Redaguoja redakcinė kolegija.
Leidžia Varpininkų Leidinių Fondas.
VLF nauja valdyba: Edvardas Boreiša, Elena Rūkienė, Titas Briškaitis.

Juozas Urbelis

ELENA DELTUVIENĖ
 Elena Deltuvienė (Motekoniūtė), kirtu su pp.A.J.Paviloniais, buvo atvykus į Sandaros pavasarinį pikniką, kur M.Nagys padarė jos nuotrauką. Ji jau yra apie 85 metų, kilusi iš Aukštaitijos. Amerikon atvyko 1907 m. į Westville, Ill. Prieš 5 metus persikėlė į Cicero, Ill. pas dukterį Petronėlę Jociūnas. Jos sunus gyvena Westville, Ill. Jos vyras JONAS DELTUVA, kilęs nuo Prienu, buvo vienas iš Liet. Tautinių Kapinių organizatorių ir taip pat Tautinės parapijos Westville, Ill.

Elena Deltuvienė

MELROSE PARKO SUKAKTUVININKAI

 ● SLA, Balf, LB ir kitų organizacijų veikėjas inž. Juozas URBELIS rugsėjo 19 d. atžymėjo savo 75 metų amžiaus sukaktį. Jis buvo ilgametis "Sėjos" administratorius. Bičiuliai ir Sandara linki Jam Ilgiausių Metų.
 ● ANTANAS LINGIS, kuris spalio 27 d. švęs savo 92 metų amžiaus sukaktį, kaip visuomet, yra energingas. Tokiame amžiuje, jis Sandarą skaito net be akinių. Jis nepraleidžia nė vieno vietos parengimo. Plačiau apie sukaktuvininką bus sekančiame Sandaros numeryje.

- \$ 3.00 O. Simonaitis, Cicero, Ill.
- \$ 3.00 Jean A. Misevich, Lemont, Ill.
- \$ 3.00 V. Tumėnas, Hinsdale, Ill.
- \$ 3.00 Titas Briškaitis, Melrose Park.
- \$ 3.00 Della Kirkliis, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Jadvyga Sasnauskienė, Chgo. Ill.

Cicero banko direktorius Joseph F. Gribauskas ir Denis N. Gribauskas įteikia Stanley Balzekui, Lietuvos Kultūros Muziejaus direktoriui, Illinois Valstijos Senato Rezoliuciją, smerkiančią Sovietus už politines represijas, bažnyčios persekiojimus ir žmogiškų teisių nuneigimą pavertoje Lietuvoje.
 Nuotrauka J. Kuprio

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

- \$ 35.00 Elena Devenis, S. Monica Cal.
- \$ 15.00 J. Kulens, Chgo.
- \$ 15.00 B. Dundulis, Chgo.
- \$ 15.00 S. Dagys, Chgo.
- \$ 10.00 Petras Bružas Chgo.
- \$ 8.00 L. Kasilevičius, Methuen, Mass.
- \$ 8.00 Joseph Krikščiuonas, St. Petersburg, Fla.
- \$ 3.00 Stasia Stogis, Joliet, Ill.
- \$ 3.00 Antanas Sakalys, Worcester, Mass.
- \$ 3.00 Juozas Krasinskas
- \$ 3.00 Iz. Bartašius, Williamstown, N. J.
- \$ 3.00 Mary Leppa, Chgo.
- \$ 3.00 Joseph Urbelis, Melrose Pk. Ill.
- \$ 3.00 P. Kass, Chgo.
- \$ 3.00 Eugene Korzeniauskas, Grand Rapids, Mich.
- \$ 3.00 Vikt. Koziča, Chgo.
- \$ 3.00 Vito Alexander, Waukegan, Ill.
- \$ 3.00 Juozas Česna, Beverly Shores, Ind.
- \$ 3.00 Charles Brazaitis, Chgo.
- \$ 3.00 Vlada Račkauskas, Camarillo Calif.
- \$ 1.00 Petronella Mosgers, Chgo
- \$ 1.00 Jonas Plienaitis, Chgo.
- \$ 1.00 Anna Barisas, Chgo.

AUKOS M. VAIDYLOS PAMINKLO FONDUI

- \$ 10.00 Antanas ir Konstancija Stankai, Chgo.
- \$ 10.00 J. Kulens, Chgo.
- \$ 5.00 Mr. & Mrs. Charles Brazaitis Chgo.
- \$ 3.00 Maryte Kraulaitis, Chgo.
- \$ 3.00 Mary Kukanza, Chgo.

SANDAROS TALKININKAI SUSIRŪPINĘ SANDAROS NAMU

Sandaros talkininkai, siuntinėdami pereltą Sandaros numerį, Antaninos Liorentaitės pasiūlymu, nutarė kiekvieną kartą (kada susirinks Sandaros siuntinėjimui) sudėti po dolerį ir už tuos pinigus pirkti Sandaros vardu Ill. loterijos bilietus. Laimėjimo atveju viską skirti Sandaros namo viduje remontui. Tą pačią dieną sudėjo 9 dol.

Tai gražus tikslas ir talkininkų didelis pasišventimas Sandaros gerovei. Talkininkai tikisi, kurie nevisi yra net sandariečiais, kad ir kiti susipras paremti Sandarą ne tik darbu bei talka, bet ir aukomis, ir palengvins dabartinių Sandaros darbininkų darbą.

SANDAROS RUDENINĖ GEGUŽINĖ

SPALIO 8 DIENĄ, SEKMADIENĮ

Lietuvos Vyčių salėje ir darže,
 2455 West 47th Street, Chicagoje

POBŪVIS ĮVYKS NORS IR BLOGAM ORUI ESANT PRADŽIA 12 VAL.

KVIEČIAME VISUS TAUTIEČIUS DALYVAUTI

Rengimo komisijos pirmininku yra visiems žinomas sandarietis JULIUS KUZAS, jr. Jau sudaroma programa. Ypač ši Sandaros gegužinė yra labai svarbi, nes ji sutampa kartu su ALT SANDAROS ORGANIZACIJOS 64 METŲ VEIKLOS SUKAKTI MI. Taigi ir šis pobūvis bus kartu ir šios svarbios sukakties paminėjimas.

Kviečiame visus su savo artimaisiais ir draugais atvykti į Sandaros gegužinę. Savo atsilankymu paremsite ne tik Sandaros laikraštį, bet ir lietuviybės reikalus.

KOSTO VENCKAUS orkestras gros Sandaros rudeninėje gegužinėje.

Iš rengimo komiteto pirmininko JULIAUS KUZO patirta, kad Sandaros rudeninėje gegužinėje dalyvaus nemažai politikierių, remiančių lietuvių reikalus.

NUOTRAUKOJE matome K. Venckaus orkestrą, grojantį š.m. Varpininkų Leidinių Fondo gegužinėje.

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorei p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepimą ir SANDAROS parėmimą būsimė labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje. Jei jūsų adresas pasikeitęs, tai prašome pranešti mums ir seną, ir naują adresą.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 7 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
 Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS;.....

Jums tinkamiausiai galės patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS

kailių krautuvė ir siuvykla.

Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuva dėvėtus. Priima kailius valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., Chicago, Ill.
 Telef. 263-5826 ir buto 677-8489.

Patarnauju Namų Pirkime ir Pardavime, Apdraudų Agentūra, Išrašomos visų rūšių Apdraudos

BELL REAL ESTATE
Juozas Bacevičius

6455 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629
 Telefonas : 778-2233

Įstaiga veikia nuo 9 ryto iki 8 val. vak. kasdien. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. p.p.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

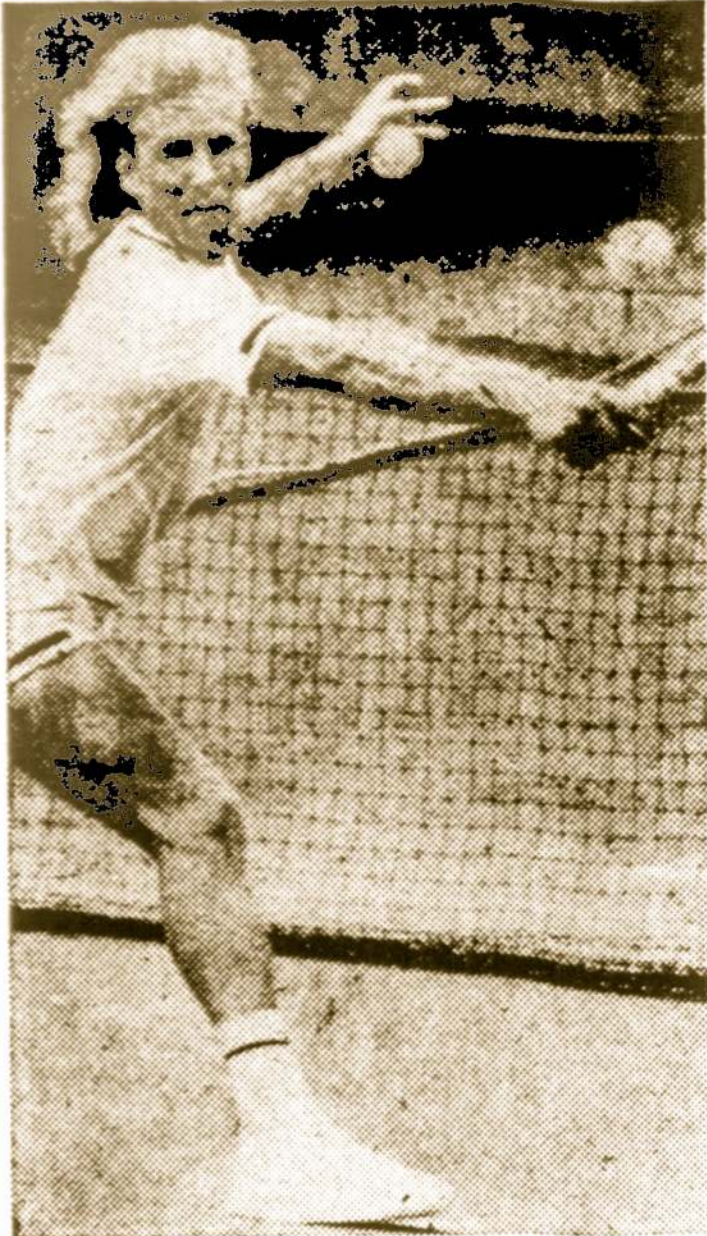
3333 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608.
 Telef. 254-3320.

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.
 Telef. WA 5-2737.

Įvairių prekių pasirinkimas:
 automobiliai, Motociklai, šaldytuvai,
 maistas, doleriniai Certifikatai.
 V. VALENTINAS

ENGLISH section

Gerulaitis in U.S. Open tennis

UPI Telephoto

Fourth-seeded Vitas Gerulaitis makes a return to Pascal Portes in an opening-round match Wednesday of the U. S. Open Championships. Gerulaitis had to struggle harder than expected to win 7-5, 7-5.

Thursday, August 31, 1978

SPORTS

NFL and the "Lithuanian Camelot" — As I watched the last seconds of the Super-Bowl, my mind drifted to a decade past, to the golden days of professional football. Those were the times when the football scene was so totally dominated by a young man from Pittsburgh. He arrived like a meteor, unheralded and unknown, but hardly a creature exists today that does not know the name **Johnny Unitas**. What a player he was! Records were being broken. New ones established every year. The sports writers ran out of adjectives and adverbs to describe his abilities, his leadership and his performance. Perhaps a representative commentary would be this one from the Norfolk, Virginia "Pilot" by Russell Borjes: "No mere mortal can continually pick up a football team at one end of the field and personally carry it to the other end. The Baltimore Colts management realizes this, that's why they have Johnny Unitas. Another routine super-human effort by Unitas..."

But there was another dimension to Johnny Unitas that perhaps few people realized or cared about. John Steadman, Sports Editor of the "Baltimore News-Post" wrote a column entitled "Love Affair: Teresa and John" that Commissioner Pete Rozelle called "the most heart-warming and tenderly written column I have ever seen." It was about an eleven year old girl, Teresa Ariosa, who was deaf and suffered from cerebral palsy and aphasia. John Steadman reprinted a letter in his column received from the girl's mother. We quote: "Their love affair, Teresa's and John's started the summer after John had directed the Colts in the 'greatest football game ever played'. John was on top of the world then and he could have demanded any price for a personal appearance, but in true Unitas fashion, he donated one hour of his time to sell tickets to a fund-raiser, the Parents of Aphasic Youngsters, in the blazing sun... In a room full of people, John will always find his way to Teresa and hug her. If he sees her in church, he makes a point to sit near her. If he sees us without Teresa, he always says to send his love. Last year he wrote her a letter. All this for a little girl who may never buy a ticket, who can't even sing his praises, except with her eyes and who has nothing to offer but love".

Senator R. Dole, Rep., Kansas, one of America's representatives at the European Security Conference in Belgrade in 1977-78, receives a commemorative plaque from the American Lithuanian Council for his efforts in protecting the national and human rights of suppressed Lithuanians.

Nuotraukoje iš k.: prof. dr. J. Genys, ALT atstovas Washington, ALT vicepirm. T. Blinstrubas, Sen. R. Dole ir ALT vicepirm. dr. K. Šidlauskas.

And yet there was still another side of Johnny Unitas. This one dealt with a young man extremely proud of his Lithuanian heritage at a time when ethnic reawakening in the country was still to come. I recall his comment to me, after his first season with the Colts, of how he corrected a Detroit sportswriter who had called him a Greek. Needless to say, it did not take long for the press to get the message as sports pages began to glitter with terminology such as "the lithe Lithuanian", "the Lithuanian Sling-Shot", "the crew-cut Lithuanian", "the Lithuanian Superman", etc. At a Lithuanian function in the Lord Baltimore Hotel in 1957, John and his wife came over to a group of Lithuanian folk dancers to compliment them and to express his amazement of how beautiful Lithuanian dances were. He suggested that the group should travel all over the country and exhibit Lithuanian folk dances to the American public. Needless to say, the group was captivated by John's humility and graciousness.

In Baltimore, John maintained his "Lithuanian connection" by not being a stranger to the Lithuanian Hall, to St. Alphonsus' Lithuanian parish and especially to the current co-pastor, Father Anthony Dranginis. John's voice was heard every Sunday introducing the weekly Lithuanian Radio Program which he greatly enjoyed. We had heard that when Simas Kudirka's attempted defection took place, John Unitas was extremely upset and wished to know if there was something he could do. And when the day came when Johnny Unitas retired from active ranks, our "Camelot" days were over. R. C.

THE HOMETLAND

The history of medieval Lithuania has some brilliant Calvinist pages on the Age of Reformation, mostly connected with the noble **Radvila** family of Biržai, particularly with Prince Kristupas II Radvila (1585-1640). Nobles began to send their sons to the Calvinist university at Marburg, Germany (1609 - 1620) and a plan to publish a Bible in Lithuanian was projected. In his well-known book *Žemaičių Vyskupystė* (The Diocese of Žemaitija) Bishop Motiejus Valančius culled 30 names of refugee Scots from the Kedainiai Calvinist parish in 1637. For instance: Dzemson (Jameson), Peterson, Ramsey, Gordon, Knox, Levingston, and others. This is brought out by Paul Reklaitis in an article in the cultural journal *Aidai* (Echoes) published in Brooklyn, N.Y. The authorities in Lithuania have converted the ancient Calvinist church into a hall for a local school's sports events but maintain for exhibition purposes the underground burial vaults of the Radvila family. V. S.

In 1811, **Vilnius**, the capital of Lithuania, had 56,000 inhabitants and, after St. Petersburg and Moscow, was the third largest city of the Russian Empire. Having suffered heavily during the Napoleonic invasion of 1812, Vilnius recovered slowly. In 1860 it reached a population of 60,000 people. The 1897 census showed that Vilnius, excluding Russian soldiers and their families, had 136,000 people. In 1910 Vilnius had a population of 181,400; in 1919, just after the First World War — 123,700; in 1931 — 195,100; in 1940 — 209,400. At the end of World War II the population shrank to 110,000. In 1950 it reached 176,300; by 1959 there were 236,100 inhabitants and in 1970 — 372,100. There were 447,000 inhabitants in 1976. Vilnius is the 52nd largest city in the Soviet Empire. The population is expected to exceed half a million by 1980. In 1970, the ethnic Lithuanians made up 42.8% of the population of Vilnius, constituting a plurality. According to Soviet statistics, after the Russian colonists (24.5%), the remainder of the populace are Poles (18.3%), Jews (4.4%), Belorussians (2.9%), and Ukrainians (2.5%).

BOOKS

Lithuanian lore is preserved in a book by Vytautas F. Beliajus. Vyts (as he is known to his friends) immigrated to the United States in 1923 and currently lives in Denver, where he publishes the folklore magazine "Viltis". For almost half a century, he has devoted his energies to maintaining the folk heritage of his native Lithuania. "ONA: A Collection of Short Stories" consists of nine short stories written prior to 1930. Each story focuses on the microcosm of village life during a time when Lithuania was caught in the maelstrom of German occupation, Bolshevik attacks

and Polish incursions (1918-1921). Written in narrative style, the stories are grim and tragic. Based on real incidents, they reflect a period of abject terror in the life of the young author. The book is available for \$5 from V. F. Beliajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201.

Grandinėlė, Lithuanian Folk Dancers of Cleveland, are celebrating their 25th anniversary this year. A special commemorative ball was held on April 8th at the Slovenian Auditorium, Cleveland. The history of Grandinėlė is closely knit with the career of its director **Liudas Sagys**. In 1953 he organized Grandinėlė's Ensemble and since then hundreds of high school and college students have participated in the activities of the group. Under Sagys' direction Grandinėlė has grown steadily and has won acclaim internationally for graceful and fresh interpretations of the Lithuanian folk dances. The major goal of the company has been to reach out beyond the Lithuanian community for new audiences, new experiences. Grandinėlė has performed in major cities of the United States and Canada. In 1970 the group toured Columbia and Venezuela. Through the rhythms, music, steps and stories of the Lithuanian folk dances were new to the South American audiences, their response was overwhelming. In the summer of 1972 the young dancers went to Europe. Their concerts in England and West Germany were filmed by television for nationwide broadcasting. The highlight of the tour was an audience with Pope Paul VI in Rome. After the European trip Ralph Perk, Mayor of Cleveland, proclaimed a day in Grandinėlė's honor and praised the group for its artistic and ambassadorial contributions to the city.

The year Grandinėlė is ready again to cross another ocean to reach Australia, the cities of Sydney, Melbourne, and Adelaide. The touring ensemble consists of 40 dancers and 7 musicians directed by Jonas Pažemis. For more information write: Mrs. Alexandra Sagys, Manager, Grandinėlė Lithuanian Folk Dancers, 1620 Curry Dr., Lyndhurst, Ohio 44124.

As part of a program of cultural activities, over 50 paintings of the Lithuanian artist **Ceslovas Janušas** were exhibited under the sponsorship of the Lithuanian Community of Brockton, Mass. Mr. Janušas has had a distinguished career spanning almost 50 years in the arts. A graduate of the Kaunas School of Art and former director of Kaunas Institute of Applied Art, he has exhibited widely and frequently in one-man shows both in this country and abroad. Listed in "Who's Who in American Art", Janušas was recently honored by the American Artists Professional League when his work was chosen to represent the League's artists at the Smithsonian Institute Exhibition in Washington, D.C. His works are among the permanent collections of the Museum of Culture in Washington, Čiurlionis Art Gallery, Chicago, and the Center Museum of Long Island, N.Y. His articles have appeared in "Prizewinning", "Oil Paintings", and "Why They Win the Prize". C. Janušas works primarily through the media of water colors and oils and is a realist with special fondness for seascapes, where he devoted particular attention to the subtleties of light.

Sister **M. Gabrielle Maze** (Mazeliauskas) of the Lithuanian Franciscan Sisters of Pittsburgh, Pa. is the second woman, second Catholic, and first nun to be elected president of the Pennsylvania Academy of Science. Elected for two years, she will chair the Academy which is an affiliate of the American Association for the Advancement of Science. Sister M. Gabrielle is a BRIDGES reader and proud of her Lithuanian heritage.

A number of women dental school graduates have a difficult time finding a male dentist willing to take them in as patients in practice and resort to research or clinical work. Then there is patient resistance to the woman dentist. Dr. **Albina Didžiulis**, who practiced dentistry in Trenton, N.J. for 25 years, remembers jealousy of women students who obtained good grades when she attended dental school in the late 1940's at the University of Pennsylvania. Like a number of successful women dentists currently in practice, Dr. Didžiulis grew up seeing women dentists as a norm. In her native Lithuania, 50% of all dentists were women. When she emigrated to the United States and entered Penn to gain U.S. certification, she was shocked that only 5 out of 500 students at the dental school were female.

The February 13, 1978 edition of Newsweek carried a full page ad as a public service of the Advertising Council. Called "How we sweetened the melting pot", this advertisement for US Savings Bonds carried a turn-of-the-century photograph of a Lithuanian immigrant's butcher shop. (The window sign "Lietuviska Polska Bucherne" is Volgate Lithuanian for "Lithuanian - Polish Butcher's Shop"). The BRIDGES editors have identified this picture as a view of the Old Bridgeport, Chicago Lithuanian Community.

(From "Bridges")

Letters

DEPARTMENT OF STATE
Washington D. C. 20520

August 10, 1978

Mr. Charles P. Kal
Lithuanian Civic Political Association
6455 South Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629

Dear Mr. Kal :

On behalf of President Carter, I want to thank you for your comments concerning self-determination and freedom for the Baltic states.

Our nation's adherence to the concept of self-determination has deep historical roots; long before President Wilson at the Versailles Peace Conference in 1919 enunciated as one of his "Fourteen Points" the concept of self-determination for the peoples of Europe, President Monroe in 1820 had called upon the powers of Europe to let the new republics in this hemisphere work out their own political destinies without interference.

Since the United States is composed largely of immigrant and ethnic groups, we felt it proper at the recently concluded Belgrade Conference to take a leading position in raising discussion of this important issue. One of our presentations at Belgrade focused exclusively on Principle Eight of the Helsinki Final Act, which endorses the right of all peoples to determine "their internal and external political status, without external interference, and to pursue as they wish their political, economic, social and cultural development." We stated in our speech that "we cannot allow our desire for friendly relations and lasting peace to mute our concern that the self-determination of peoples must be fully respected. In a subsequent presentation we raised specifically the example of the Baltic states and reaffirmed our nonrecognition of the forcible incorporation of these states into the Soviet Union.

You may be certain that our policy of promoting respect for human rights, including the principle of selfdetermination, will continue to be a central concern in the conduct of our foreign policy.

Sincerely,

Hodding Carter III
Assistant Secretary
for Public Affairs and
Department Spokesman

Upon the initiative of VYTAUTAS ŠIRVYDAS (a contributing editor of Sandara) a delegation of New Hampshire Lithuanians paid a visit to Governor MELDRIM THOMSON to thank him for declaring a Captive Nations Week in the state and participating in its ceremonies at Epsom, N.H. — SIMAS KUDIRKA was asked to join and present his autographed book FOR THOSE STILL AT SEA (of which two editions of 10,000 each are sold out) to the Governor who greeted the Lithuanian Seaman two years previously in Nashua during Lithuanian Day commemoration in the Bicentennial and presented to him the State's Bicentennial Medal and a special official letter of commendation as to an example of New Hampshire's State's motto -LIVE FREE OR DIE".

Editors of "English Section"
Leo Venckus and Rimas Rudys

ŽVILGSNIS Į PREZIDENTO CARTERIO PRINCIPUS

(Tęsinys iš pusl. nr. 7)

kas laimėjo, kadangi tai tik pirmasis roundas ir dar trys ar septyni metai prieš akis, tačiau kai kuriuos spėjimus ir šiandien galima daryti.

Demokratija skiriasi nuo komunizmo ne tik savo pavadinimais, bet ir esme. Komunizmas valdžios požiūriu yra diktatūra, o demokratija yra gyventojų daugumos valdžia. Diktatorius vienas pasako ką ir kaip daryti, o demokratija turi pirmiausia surasti daugumos nuomonę ir ją vykdyti. Demokratija yra ideali valdymosi forma, tačiau nelanksti. Ši silpnybė aiškiai matosi, kai susiduriama su diktatūra.

Carteris atėjo į valdžią su aukštais moraliniais principais ir dideliais planais vadovauti ne tik Amerikai, bet ir visam demokratiniam pasauliui, kurio priekyje stovi Amerika ir konkuruoja su Sovietų Sąjunga. Amerikos planai yra labai humaniški ir siekia viso pasaulio laisvės. Sovietų Sąjungos planai dar aiškesni už Amerikos — jie siekia pasaulinės revoliucijos ir bet kokia kaina įgyvendinti pasaulį savąjį komunizmą, kuris turės atnešti „rojų ant žemės“. Gaila, kad jį tą rojų galima patekti tik per pragarą. 1917 metais Rusija pateko į pragarą ir iki šiai dienai dar neišsikrapštė ir kažin ar kada nors išsikrapštys. Amerika, atrodo, eina priešinga kryptim, nes diena iš dienos reikalai blogėja. Tai aiškiai mato ir Carteris, ir sąmoningieji piliečiai. Prezidentas turi paruošęs visą glėbį reformų, kurių vykdymui reikalingas Kongreso sutikimas. Galima spėti, kad Carteris, norėdamas kuo daugiau reformų prarasti viduje, užsienio politikoje suminkštės bent per pirmus keturius metus.

(Iš "VARPO" nr. 15)

APIE AUTORIJĄ: Šio straipsnio autorius dr. Kazys Karvelis Detroitė, Mich. yra Amerikos Lietuvių Tautinės SANDAROS 29 kuopos valdybos narys.

MIRĖ KAZYS PAULAUSKAS

KAZYS J. PAULAUSKAS SLA. Centro Štabo narys, Seimų delegatas, uolus SLA ir visuomenės veikėjas, žurnalistas-laikraštininkas.

Rugpjūčio 10 d. 1 val. naktį Smithtown General ligoninėje mirė žurnalistas-spaustuvininkas, SLA 335 Kp. narys Kazys Paulauskas-Paul, 84 m. amžiaus (lapkr. mėn. būtų sulaukęs 85 m.), gyvenęs 25 Wolf Hollow Rd., Centereach, L.I.

Su velioniu atsisveikinimas buvo Regan, Di Paola, O. B. Davis laidotuvių kopolyčioj, 2326 Middle Rd., Centereach, L. I. Atsisveikinimui vadovavo Vienybės red. Jonas Valaitis. Perdavė SLA vadovybės-Pildomosios Tarybos, SLA Tarnautojų ir Tėvynės redakcinės komisijos giliausias užuojautos šeimai: žmonai Marijonai, dukterims Aldonai ir jos vyrui Edvardui Petrėnams, Birutei ir Lilijai, taip pat kitiems giminėms, kurių buvo daug atvykusių iš Massachusetts—būtent: Jonas Zinkus su žmona Alice, Juozas Alukonis su žmona Mera ir kitiems.

Palaidotas rugp. 14 d. Coram, L. I. Holy Sepulchre kapinėse, po pamaldų Assumption of the Blessed Virgin Mary bažnyčioj.

Užuojautą pareiškė ir SLA 333 Long Island kuopos pirmininkas Benis Čėponis, taip pat senas artimas velionio draugas Antanas Baniulis, su velioniu visuomeninėje veikloje dirbęs dar 1914 metais Waterbury, Conn.

Kazys Paulauskas buvo Sandaros administratorius, kai Sandara buvo Bostone, dirbo spaustuvėse, leido jūmorio žurnalą Rimbas.

Sandarai persikėlus į Chicago, Paulauskas atsikėlė į New Yorką 1934 m. ir dirbo SLA spaustuvėje, o taip pat leido žurnalą Rimbas, Brooklyne turėjo savo spaustuvėlę, gamino įvairias brošiūras, bilietus, plakatus. Vėliausiais metais buvo pensijoje ir jis pora vėliausių metų sunkiai negalavo.

Tebūna jam lengva amžinai ilsėtis Long Island žemelėj.

— Elzbieta Kardelienė, buv. Lietuvos operos solistė, dabar gyvenanti Montrealy, Kanadoje, vasaros atostogas praleido Kalifornijoje. Ji aplankė savo koleges, operos solistes Vincę Zaunienę Santa Barbaroje, solistę Alodiją Dičiūtę-Trečiokiene Santa Monikoje. Taip pat ji lankėsi Sv. Kazimiero parapijoje ir "Lietuvių Dienų" leidykloje.

— Advokatas Antanas Gaulia iš Rio de Janeiro, Brazilijoje, praleido porą mėnesių JAV-bėse, daugiausia Kalifornijoje.

Jis PLB suvažiavime Toronte atstovavo Brazilijos lietuvių bendruomenei.

PASTATYKIME PAMINKLĄ ROMUI KALANTAI

Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje užsimojo tautos didvyriui ir kankiniui Romui Kalantai pastatyti paminklą. Kartu su R. Kalanta paminkle numatyta įamžinti ir Lietuvos partizanų heroiką. Didžioji išlaidų dalis, žinoma, guls ant šaulių pečių, tačiau šauliai be visuomenės ir organizacijų pagalbos paminklo pastatyti nepajėgs. Tai yra visos lietuviškosios išeivijos reikalas. Lietuvos Šaulių Sąjunga, kuri ligšiol visuomet kitus remdavo, bet niekad paramos neprašydavo, prašo organizacijos ir pavieniūs tautiečius dosniai aukoti šiam kilniam tikslui. Juo daugiau turėsime lėšų, tuo įspūdingesnį pastatysime paminklą. Paminklui žemė (12 sklypų) geroje vietoje, jau užpirkta Chicagos Sv. Kazimiero lietuvių katalikų kapuose.

Aukus prašome siųsti: St. Anthony's Savings and Loan Association, Romas Kalanta Fund Acct. 0-30190-0.

1447 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650

LŠST Centro Valdyba

Lietuvis laimėjo "Bowling" čempionatą Glendale, Calif.

Karolis Gelumbis iš Chicagos laimėjo 8-tą vietą pasauliniame nebylių "Bowling" čempionate (14th annual World's Deaf Bowling championship), kuris įvyko Glendale, Calif.

Perform a death-defying act. Have regular medical check-ups. American Heart Association. WE'RE FIGHTING FOR YOUR LIFE.

VITAS GERULAITIS MOKO NEW YORKO VAIKUS

Highland Blvd. liepos 26 teniso aikštėse buvo surengtos teniso pamokos vaikams, paaugliams.

Pamokas suorganizavo Vitas Gerulaitis, žymioji teniso žvaigždė. Tikslas—jaunimą skatinti sportuoti. Gerulaitis nupirko daug teniso rakečių, kelis šimtus teniso sviedinių, pasamdė eilę geriausių instruktorių ir teniso žaidėjų. Vaikai iš karto pamatė žymius sportininkus, su jais pasižnekejo, net pradėjo žaisti tenisą.

Buvo kelios pamokų serijos. Pirmiausiai vaikus suskirstė grupėmis pagal amžių. Patys mažieji vos panešą raketę, buvo mokomi mušti sviedinį.

Pažengusius treniravo žymūs teniso žaidėjai, Vitas Gerulaitis ir jo tėvas. Teniso meistris Vitas Gerulaitis taip pat mokė jaunimą, kaip žaisti.

Pepsi Cola pilnas sunkvežimis ir

visiem vaikam davė nemokamai, girdė šaltais gėrimais.

Televizijos 7 kanalas su Vito Gerulaičiu padarė platų pasikalbėjimą. Pasikalbėjimui vadovavo televizijos aktorius David Hartman. Transliuota liepos 27, ketvirtadienį "Good Morning, America" programoje.

Tą dieną buvo Vito gimtadienis. Dar neįrengtų teniso aikščių šone, po medžiais, buvo padėtas stalas, o ant jo keli didžiuliai tortai, ant kurių buvo išrašytos Vito laimėtos žymiosios pasaulinės rungtynės, parašyta vieta ir data.

Vitas vaikus pakvietė pasivašinti ir pyragais.

Jis pats ir jo artimieji šeimos nariai tortus pjaustė ir dalijo. Jaunimo ir vaikų būriai Vitui sugiedojo tradicinę gimtadienio dainą.

Į pamokas atsilankė ir juodukų idealas Arthur Ashe, žymi teniso žvaigždė, ir vyresniusius mokė žaisti.

SANDARA IR VISA LIETUVIŲ PATRIOTIŠKA SPAUDA YRA PATS SVARBIAUSIAS GINKLAS, KOVOJANT DEL MŪSŲ TAUTOS LAISVĖS. Tautietai, paremk ją savo auka!

Šiuo metu vyksta Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Naujiems Nariams Įrašyti 1978 m. Specialus Vajus

Susivienijimas kviečia visus geros valios lietuvius ir jų draugus įsijungti į SLA narių šeimą ir pasinaudoti šio VAJAUS lengvatomis ir privilegijomis.

Norime atkreipti ir esamųjų Susivienijimo narių dėmesį, kad ir jie gali pasinaudoti vajumi ir nepraleisti šios progos apsidrausti pridėtinėmis apdraudomis.

- Dabartinio Vajaus metu duodama didelė, net 50% NUOLAIDA nuo pirmųjų metų metinių inokesčių.
• Apsidrausti galima iki 70 metų amžiaus, netikrinant sveikatos.
• Aplikantai nuo 1 iki 60 metų gali apsidrausti nuo \$1,000 iki \$5,000.
• Aplikantai nuo 61 iki 70 metų gali apsidrausti \$1,000 arba \$2,000.
• Per šį Vajų galima pasirinkti sekančius apdraudų planus:

Viso Amžiaus Mokamą apdraudą (Whole Life V-1)
Viso Amžiaus-Mokamą tik per 20 metų (20 Payment Life V-2)
20 Metų Taupomąją apdraudą (20 Year Endowment V-3) ir
10 Metų Taupomąją apdraudą (10 Year Endowment V-X)

- Po trijų metų nariams garantuojamos neprarandamos apdraudų vertybės (Cash Surrender ir Paid-Up Value)

Smulkesnių informacijų ir specialiai šiam VAJUI pritaikytų Non-Medical aplikacijų galima gauti pas vietinį SLA Organizatorių ar Finansų Sekretorių. Taip pat galima kreiptis ir į Susivienijimo Centrą.

Prašydami aplikacijų, pažymėkite savo gimimo datą (mėnesį, dieną ir metus), tada siunčiant aplikacijas Jums bus pranešti apdraudų mokesčiai.

Kreipkitės į savo kuopos valdybą, arba į SLA Centrą, 307 W. 30 St., New York, N. Y. 10001. Tel. (212) 563-2210

Kitos teniso pamokos vyko—liepos 26, 27, 28, rugpjūčio 14 ir rugpjūčio 23. Kitose New Yorko miesto dalyse. Paskutinė diena buvo Central Park, New Yorke.

Pamokų proga išleisti marškinėliai. Ant krūtinės atspausdintas "Vitas Gerulaitis, Teniso dienos suruoštos New Yorko Department of Parks & Recreation įstaigos.

Ethnic Community Services lietuvių įkurta tyrinėjimo organizacija pradėjusi veiklą prieš porą metų, praveda verslininkų apklausinėjimą Marquette Parke.

Praeitų metų studija susilaukė dėmesio ne vien iš vietinių verslininkų ir įtakingų organizacijų veikėjų bei politikų, bet ir iš spaudos. Studija aiškiai parodė, kad 89% vietos verslininkų pasitiki ilgalaikiu pastovumu ir nesiruošia iš jos keltis.

Norį daugiau informacijų apie praeitų metų apklausinėjimą gali kreiptis į ECS būstinę, 7 S. Dearborn, Chicago, Ill. 60603.

Mykolui Vaidylai paminklui statyti Komiteto pranešimas

Komitetas "Mykolas Vaidyla Memorial Fund" vardu atidarė einamąją sąskaitą (Actn. # 74300-3) Chicago Savings & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave., Chicago, Illinois, 60636.

Komitetas pareigomis pasiskirstė: pirm.—Julius Kuzas, jr., sekr.—Juozas Kapačinskas, išdininkas Vyto Užnys, 3752 W. 69 Place, Chicago, Illinois, 60629.

Visiems už aukas nuoširdžiai dėkojame. Aukus prašome siųsti arba į nurodytą einamąją sąskaitą, Komiteto išdininko Vyto Užnio adresu, arba į Sandaros Centrą Chicagoje. Ant čekių reikia užrašyti "Mykolas Vaidyla Memorial Fund."

Kas dar neaukojo, prašomi savo aukus paskubinti siųsti, nes jau kitų metų pavasarį paminklas turi būti pastatytas. Jūsų patogumui pridedame atkarpą:

***** (A T K A R P A) *****

MYKOLAS VAIDYLA MEMORIAL FUND, c/o Mr. V. Užnys, 3752 W. 69 Place, Chicago, Illinois, 60629.

Siunčiu auką.....\$.....

Mano pavardė.....

Adresas.....

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly! 5 1/4%... Mutual Federal Savings and Loan... CHICAGO, ILLINOIS 60608

Nuo 1914 Metų Midland Savings aptar nauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 4040 Archer Avenue Chicago, Illinois 60632